

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Дизайну та архітектури	Рівень вищої освіти	другий (магістр)
Кафедра	Дизайн середовища	Рік навчання	1
Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки	Вид дисципліни	Вибіркова
Спеціальність	B2 Дизайн	Семестри	1

ОЗЕЛЕНЕННЯ ІНТЕР'ЄРІВ ТА ПОКРІВЕЛЬ, ЩО ЕКСПЛУАТУЮТЬСЯ

ОПП Дизайн архітектурно-ландшафтного середовища

2026-2027 н.р

Викладачі Шарлай Олена Василівна, кандидат архітектури, ст.викладач кафедри «Дизайн середовища» ХДАДМ
E-mail Helene.sharlay@gmail.com

Заняття За розкладом

Консультації

Адреса корпус 2, вул. Мистецтв 8
Телефон (057) 706-02-46 (кафедра «ДС»)

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи (тільки у робочі дні до 18-00). Умови листування:

- 1) в *темі* листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни;
- 2) в полі тексту листа позначити ПІБ здобувача, який звертається (анонімні листи не розглядаються);
- 3) файли підписувати таким чином: *прізвище_завдання. Розширення: текст — doc, docx, ілюстрації — jpeg, pdf.*

Окрім роздруків для аудиторних занять, роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані на пошту викладача. Обговорення проблем, пов'язаних із дисципліною, у коридорах академії не припустимі. Консультації з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні та години.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна не має обов'язкових передумов для вивчення. Здобувач отримує повну підтримку при опрацюванні матеріалу вибіркової дисципліни та підготовки її практичної/методичної стратегії. Здобувач може для ознайомлення запропонувати теми для опрацювання матеріалу, пов'язаного з загальною тематикою курсу.

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

Свої додаткові навчальні матеріали, пошукові ескізи тощо можна запропонувати переглянути за електронною адресою. helene.sharlay@gmail.com

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Блокнот для конспекту, ручка. Комп'ютерна техніка (ноутбук, планшет тощо) з можливістю виходу до мережі Інтернет, папір для ескізування та макетування, олівець, акварельні фарби. Програми, необхідні для виконання завдань: Microsoft Word, Arhcad, 3D MAX, Corel Draw, Photoshop.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Мета дисципліни полягає в засвоєнні здобувачми спеціальних знань з передпроектного аналізу, вироблення концептуальної ідеї та засобів проектування, які необхідні для їх професійної роботи та розвитку.

Дисципліна забезпечує спеціалізовані (фахові) компетентності: здатність аналізувати аналоги виконаних проектів за темою, здатність методичного опрацювання обраної теми, професійність виконання графічної подачі проектної пропозиції.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни є:

- формування у здобувачів системи знань у сфері означеної дисципліни;
- надання їм необхідних знань та практичних навичок в формуванні авторської проектної пропозиції;
- сприяння творчому розумінню необхідності розробки мистецтвознавчих проблем та засобів вирішення питань з обраної теми проектування;
- сприяння розвитку професійних умінь з презентації результатів розробки проектної пропозиції на обрану тему.

КОМПЕТЕНЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ, ЯКІ МАЮТЬ БУТИ СФОРМОВАНІ В РЕЗУЛЬТАТІ ЗАСВОЄННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі дизайну або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог. [Стандарт вищої освіти України за [спеціальністю «Дизайн»](#) для другого (магістерського) рівня вищої освіти] Електронний ресурс. Режим доступу: <http://osvita.ua/master/spec-master/63144/>

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	Програмні результати навчання
ФК5. Володіння теоретичними і методичними засадами навчання та інтегрованими підходами до фахової підготовки дизайнерів; планування власної науково-педагогічної діяльності.	ПРН13. Соціально свідомо та відповідально формувати проектні складові у межах проектних концепцій; володіти художніми та мистецькими формами соціальної відповідальності.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Основна спрямованість дисципліни передбачає надання здобувачам необхідних навичок у висвітленні концепції проекту озеленення інтер'єрів та покрівель, що експлуатуються. Контент дисципліни вміщує розгляд важливих питань: методологію поетапного виконання необхідних учбових завдань; творче мислення в виконанні дизайну обраного простору; основи теоретичних напрацювань, що є достатніми для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі творчої діяльності, оволодіння графічною майстерністю у створенні проєктної пропозиції та оволодіння навичками макетування. Дисципліна вивчається протягом другого семестру 1-го курсу (3 кредити ECTS, 90 навчальних годин, в тому числі 30 годин — аудиторні заняття, з них: 30 - практичні заняття та 60 годин — самостійні). Всього курс має 2 змістовні модулі та 8 тем.

Весняний семестр: 90 годин: 30 - практичні заняття, 60 — самостійні.

МОДУЛЬ 1. СВІТОВИЙ ДОСВІД ОЗЕЛЕНЕННЯ ІНТЕР'ЄРІВ ТА ПОКРІВЕЛЬ. ОСНОВНІ ВИМОГИ ТА ХАРАКТЕРИСТИКИ.

Змістовий модуль 1.1. Специфіка проєктування озеленення інтер'єрів та покрівель. Передпроєктний аналіз.

Тема 1. Вступна бесіда: «Історія виникнення озеленення покрівель. Основні переваги».

Тема 2. Технічні характеристики для вирішення інтенсивного та екстенсивного озеленення покрівель. Характеристика рослинних форм, вимоги вологості.

Тема 3. Світовий дизайнерський досвід. Збір аналогів за темою проєкту.

Змістовий модуль 1.2. Розробка концептуальної ідеї вирішення дизайну обраного об'єкту. Виконання креслень.

Тема 4. Вибір асортименту рослин для вирішення інтенсивного та екстенсивного озеленення покрівель.

МОДУЛЬ 2. ПРОЄКТУВАННЯ ОЗЕЛЕНЕННЯ ІНТЕР'ЄРІВ АБО ПОКРІВЛІ.

Змістовий модуль 2.1. Передпроєктний аналіз вихідної ситуації.

Тема 5. Пошукове ескізне рішення дизайну озеленення інтер'єру або покрівлі, що експлуатується.

Тема 6. Клаузура-коллаж на концептуальну ідею дизайнерського рішення. Формулювання технічного завдання до проєкту, розробка концепції.

Тема 7. Пошукове ескізне рішення озеленення покрівель. Пропозиція ескізу проєктної подачі та дослідницько-аналітичної частини.

Тема 8. Затвердження проєктної подачі та завершення проєктної розробки.

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми розкриваються шляхом лекційних, практичних та самостійних занять. Лабораторні заняття не передбачені. Самостійна робота здобувачів спрямована на закріплення тем лекційних та практичних занять. Зміст самостійної роботи складає пошук додаткової інформації та її аналіз у відповідності до теми власної проєктної творчої роботи. Додаткових завдань для самостійної роботи не передбачено.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формою контролю є екзамен. Для отримання оцінки екзаменаційного перегляду достатньо пройти рубіжні етапи контролю у формі поточних перевірок процесів практичної та самостійної роботи. Для тих здобувачів, які бажають покращити результат, передбачені письмові роботи з підготовки статей, тез конференцій за обраними темами дисципліни (5 балів).

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Дисциплінарна та організаційна відповідальність. Викладач несе відповідальність за координацію процесу занять, а також створення атмосфери, сприятливої для відвертої дискусії із здобувачами та пошуку необхідних питань з дисципліни. Особливу увагу викладач повинен приділити досягненню програмних результатів навчання. В разі необхідності викладач має право на оновлення змісту навчальної дисципліни на основі інноваційних досягнень і сучасних практик у відповідній галузі, про що повинен попередити студентів. Особисті погляди викладача з тих чи інших питань не мають бути перешкодою для реалізації студентами процесу навчання.

Викладач повинен створити безпечні та комфортні умови для реалізації процесу навчання особам з особливими потребами здоров'я (в межах означеної аудиторії).

Міжособистісна відповідальність. У разі відрядження, хвороби тощо викладач має право перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю з керівництвом та студентами.

ПРАВИЛА СТУДЕНТА

Під час занять здобувач повинен обов'язково вимкнути звук мобільних телефонів. За необхідності він має право на дозвіл вийти з аудиторії (окрім заліку або екзамену). Вітається власна думка з теми заняття, яка базується на аргументованій відповіді та доказах, зібраних під час практичних або самостійних занять.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTІ

Недопустимі пропуски занять без поважних причин (причини пропуску мають бути підтверджені необхідними документами або попередженням викладача). Не вітаються запізнення на заняття. Самостійне відпрацювання обраної теми з дисципліни «Озеленення інтер'єрів та покрівель, що експлуатуються» відбувається в разі відсутності здобувача на заняттях з будь-яких поважних причин.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Здобувачі зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх доповідях, у концептуальному рішенні проєктної пропозиції тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Для виконання практичних завдань заборонено використовувати штучний інтелект. Здобувач, який без поважних причин (хвороба, або причини, узгоджені з деканом факультету), не набрав необхідну кількість балів хоча б по одному з завдань модулю, отримує 0 балів, в цьому випадку йому не зараховують увесь модуль. Неприбуття здобувача на проміжний контроль у встановлений термін без поважних причин оцінюється нульовим балом (0 балів). Повторний перегляд теми (елементу модуля) в цьому випадку не дозволяється.

Додаткові дні звітності встановлюються викладачем (узгоджуються на засіданні кафедри) в кінці першого, другого і третього місяців семестру для здобувачів, що пропустили контрольну атестацію з поважних причин, підтверджених документально, і таких, що мають направлення від декану факультету. Здобувачі, які мають заборгованість не з поважної причини, мають ліквідувати її тільки протягом залікового тижня семестру.

Підсумковий контроль засвоєння знань здійснюється у формі екзаменаційного перегляду. Для допуску до екзаменаційного перегляду з дисципліни необхідно отримати не менш 60 рейтингових балів. Під час екзаменаційного перегляду здобувач може отримати від 1 до 10 балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач, складає 100 балів в межах виконаної програми курсу.

Якщо під час рубіжного контролю здобувач відсутній, він втрачає право отримати бали за проєкт. Наступним кроком рубіжного контролю є отримання хвостівки із вказаною датою перездачі проєкту.

Корисні посилання: <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>
<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

РОЗКЛАД КУРСУ

Дата	Тема	Вид заняття	Зміст	Годин	Рубіжний контроль	Деталі
МОДУЛЬ 1. СВІТОВИЙ ДОСВІД ОЗЕЛЕНЕННЯ ІНТЕР'ЄРІВ ТА ПОКРІВЕЛЬ. ОСНОВНІ ВИМОГИ ТА ХАРАКТЕРИСТИКИ.						
За розкладом	1	Практичні/самостійні	Вступна бесіда: «Історія виникнення озеленення покрівель. Основні переваги».	4/8	Консультації за темою	
	2	Практичні/самостійні	Технічні характеристики для вирішення інтенсивного та екстенсивного озеленення покрівель. Характеристика рослинних форм, вимоги вологості.	4/8	Консультації за темою	
	3	Практичні/самостійні	Світовий дизайнерський досвід. Збір аналогів за темою проєкту.	4/8	Консультації з викладачем за темою проєкту	пошукові ескізи - на заняття
	4	Практичні/самостійні	Вибір асортименту рослин для вирішення інтенсивного та екстенсивного озеленення покрівель.	4/8	Консультація за темою проєкту	Пошукові ескізи - на

						заняття
МОДУЛЬ 2. ПРОЄКТУВАННЯ ОЗЕЛЕНЕННЯ ІНТЕР'ЄРІВ АБО ПОКРІВЛІ						
	5	Практичні/самостійні	Пошукове ескізне рішення дизайну озеленення інтер'єру або покрівлі, що експлуатується.	4/8	Консультація за темою проєкту	Пошукові ескізи - на заняття
	6	Практичні/самостійні	Клаузура-коллаж на концептуальну ідею дизайнерського рішення. Формулювання технічного завдання допроєкту, розробка концепції.	4/8	Консультація за темою проєкту	Пошукові ескізи приносяться на заняття
	7	практичні/самостійні	Пошукове ескізне рішення озеленення покрівель. Пропозиція ескізу проєктної подачі та дослідницько-аналітичної частини.	4/8	Консультація за темою проєкту	Пошукові ескізи приносяться на заняття
	8	практичні/самостійні	Затвердження проєктної подачі та завершення проєктної розробки.	2/4	Консультація за темою проєкту	Пошукові ескізи - на заняття

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Тема	Форма звітності	Бали
1-4	Поточний контроль	0–45
5-8	Поточний контроль	0–45
	Екзаменаційний перегляд	10
	Всього балів	100

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	A	A+ 98–100	задовільно	64–74	D
			A 95–97		60–63	E
			A- 90–94	незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B		незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C				

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Бали			Критерії оцінювання
	0–45	0–45	
A+	20	40	Студент в повному обсязі опанував матеріал практичного та самостійного курсу, проявив креативне мислення при виконанні завдань, логічно обґрунтував послідовність виконання необхідних завдань, професійно виконав усі етапи завдання, додатково брав участь у доповіді конференції з обраної теми.

A	17–19	37–39	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми. Графічна подача акуратна, професійна, без помилок.
A-	16	36	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, подача акуратна, без помилок.
B	12–15	32–35	Студент добре опанував обсяг матеріалу практичного та самостійного курсу, творчо та якісно виконав усі поставлені завдання, але при цьому робота має незначні недоліки.
C	8–11	22–31	Студент в цілому добре опанував матеріал практичного та самостійного курсу, творчо та якісно виконав більшість поставлених завдань, але виконана робота має суттєві недоліки.
D	4–7	10–21	Студент в недостатньому обсязі опанував матеріал практичного та самостійного курсу, вирішив в цілому основні поставлені завдання, але виконана робота має значні недоліки (відсутність концепції, творчого підходу, неякісна графічна подача проекту тощо).
E	1–3	1–9	Студент в недостатньому обсязі опанував матеріал практичного та самостійного курсу, вирішив в цілому основні поставлені завдання, але виконана робота має багато значних недоліків (відсутність змістовного аналізу аналогів, обґрунтування концепції завдання, помилки в обробці графічного матеріалу, несвоєчасна подача виконаної роботи на екзамен без поважної причини тощо).
	0	0	Пропуск рубіжного контролю

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачено додаткові бали за підготовку тез та виступ на конференції за темою проекту (3-5 балів).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Горбунов Ю.Н., Шарлай Е.В., (2022). Сучасні тенденції формування громадських просторів // Матеріали II Міжнародній студентській науковій конференції «Формування сучасної науки: методика та практика» від 4 листопада 2022 року, Вінниця, Україна. С 392-395.
2. Дьяконов Д. М., Розрив між концепцією та тривимірною моделлю в студентських проектах: інваріанти образу як методична основа // V Міжнародна науково-практична конференція “Science and education: synergy of innovation”, 22-24 грудня 2025 р., м. Берлін, Німеччина. – MDPC Publishing, Берлін, 2025. <https://sci-conf.com.ua/v-mizhнародna-naukovo-praktichna-konferentsiya-science-and-education-synergy-of-innovation-22-24-12-2025-berlin-nimechchina-arhiv/>
3. Дьяконов Д. М. Екологічний вимір диджиталізації в проєктуванні середовища: цифрові технології як інструмент сталого дизайну. Наукові відкриття та фундаментальні наукові дослідження: світовий досвід : зб. наук. пр. з матеріалами VIII Міжнар. наук. конф. (м. Житомир, 17 квіт. 2026 р.). Вінниця : ТОВ «УКРЛОГОС Груп», 2026. С. 302-304. URL: <https://archives.mcnd.org.ua/index.php/conference-proceeding/issue/view/17.04.2026/90>
4. Кривуц С.В., Пікущий О. (2021). Дерево в сучасному дизайні середовища: традиційний та інноваційний підходи // Матеріали міжнародної науково-практичн. конференції «Topical issues of modern science, society and education». SPC “Sci-conf.com.ua”, Kharkiv, Ukraine. С.961-964
5. Кривуц С.В., Фролович К.П. Принципи сталого розвитку як основа моделювання європейських цінностей в освітньому процесі вищої школи. // Матеріали XVI Міжнародної науково-практичної конференції «Перспективи розвитку сучасної науки та освіти». м. Львів, 19-20 вересня 2025 року. Львів : Львівський науковий форум, 2025. С.21 – 22
6. Кривуц С.В. Вища освіта дизайнера в умовах воєнного стану: стратегічні напрямки, підходи, методи. // Культуротворчий потенціал сучасної освіти : матеріали

- всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації, 1 вересня – 12 жовтня 2025 року. Львів – Торунь : Liha-Pres, 2025. С.28-30.
7. Кривуц С.В., Фролович К.П. Принципи сталого розвитку як основа моделювання європейських цінностей в освітньому процесі вищої школи. // Матеріали XVI Міжнародної науково-практичної конференції «Перспективи розвитку сучасної науки та освіти». м. Львів, 19-20 вересня 2025 року. Львів : Львівський науковий форум, 2025. С.21 - 22
 8. Пікущій А.Н., Шарлай Е.В., (2022). Основні підходи в проектуванні різних форм архітектурно-ландшафтного дизайну та організації простору // Матеріали II Міжнародній студентській науковій конференції «Формування сучасної науки: методика та практика» від 4 листопада 2022 року, Вінниця, Україна.С400-402.
 9. Свірко В., Бойчук О., Голобородько, Рубцов Л. (2019). Дизайнерська діяльність: екологічне проектування. Київ, УкрНДІДЕ, ХДАДМ.
 10. Северин В.Д. Мистецтво і політика у сучасному культурному просторі / В.Д. Северин // Матер. Міжнар. наук.-практ. конф. «Наука, техніка, культура у XXI тисячолітті». Харків, НАУ «ХАІ», 2026.
 11. Шарлай О.В. Вертикальне озеленення фасадів як засіб гуманізації міського архітектурного середовища. Український мистецтвознавчий дискурс Випуск 1 Київ. «Гельветика»2025 С.218 -224
 12. Шарлай О.В. Сучасні тенденції функціональної організації простору покрівель громадських споруд Тези 8 науково-практичної конференції «Комплексний підхід до модернізації науки, методи, моделі, мультидисциплінарність». Вінниця-Відень, 06.09.2024
 13. Шарлай О.В. Тенденції у формуванні громадських просторів з урахуванням потреб міської спільноти.//[Матеріали](#) 4th International Scientific and Practical Conference "Achievements of Science and Applied Research" November 10-12, 2025. Dublin, Ireland С.19-22.
https://www.eoss-conf.com/wp-content/uploads/2025/11/Dublin_Ireland_10.11.25.pdf

Допоміжна література

1. Blanc P. The Vertical Garden. From nature to the city. Revised and updated. New York; London: W.W. Norton & Company, 2021: URL: <https://www.semanticscholar.org/paper/http://www.yankodesign.com/2012/01/30/window-gardens/>(дата звернення 13.06. 2023 р)**Organic Building:** URL: <https://inhabitat.com/organic-building-in-osaka-is-clad-with-plant-filled-pockets/> (дата звернення 18.04. 2025 р)
2. Window Gardens: URL: <https://www.thegardenglove.com/diy-indoor-herb-gardens> (дата звернення 13.06. 2025 р)
3. Биологический бетон: как создать зеленую стену в экстерьере : URL: <https://www.vashsad.ua/landscape-design/architecture/articles/show/7646/> (дата звернення 13.06. 2025 г.)
4. Шарлай О.В. (2019). Функціонально-структурний аналіз міських громадських просторів як інструмент проектування середовища // Науковий вісник будівництва, т. 98, по4, С.153-157

